

Sygn. akt III AUa 1109/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 maja 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący - Sędzia: SA Maria Gleixner-Dyk

Sędziowie: SA Marcjanna Górską

SO del. Katarzyna Wróblewska-Dubiel (spr.)

Protokolant: sekr. sądowy Marta Brzezińska

po rozpoznaniu w dniu 28 maja 2015 r. w Warszawie

sprawy J. N.

przeciwko Dyrektorowi Zakładu Emerytalno- Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w W.

o wysokość emerytury policyjnej

na skutek apelacji J. N.

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie XIII Wydział Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 6 maja 2014 r. sygn. akt XIII U 4096/13

I. oddala apelację;

II. zasądza od J. N. na rzecz Dyrektora Zakładu Emerytalno- Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w W. kwotę 120 (sto dwadzieścia) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego w postępowaniu apelacyjnym.

Sygn. akt: III AUa 1109/14

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 6 maja 2014r. Sąd Okręgowy w Warszawie XIII Wydział Ubezpieczeń Społecznych oddalił odwołanie J. N. od decyzji Dyrektora Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w W. z dnia 9 lipca 2013 r. mocą której ponownie ustalono wysokość emerytury policyjnej J. N..

Powyższe rozstrzygnięcie zapadło na następujących ustaleniach faktycznych i rozważaniach prawnych: J. N. ur. (...) pełnił służbę od 1 marca 1987 r. do 30 lipca 1990 r. w Wojewódzkim Urzędzie Spraw Wewnętrznych w N. Wydział Łączności (...) na stanowisku starszego technika. Odwołujący się został przyjęty do służby przygotowawczej z dniem 1 marca 1987 r. i skierowany na stanowisko starszego technika Wydziału Łączności po skończeniu szkoły chorążych wojsk radiotechnicznych w (...)r. i po zwolnieniu ze służby zawodowej w Wojsku Polskim przy obsłudze urządzeń naziemnych łączności na lotniskach. W okresie od 30 lipca 1989 r. do 10 sierpnia 1989 r. był delegowany do pełnienia służby w Rejonowym Urzędzie Spraw Wewnętrznych w Z. (kopia akt osobowych IPN Kr (...))

Decyzją z dnia 21 czerwca 1991 r. ustalono J. N. prawo do emerytury milicyjnej. Emerytura z tytułu wysługi lat wynosiła 62% podstawy wymiaru (decyzja k. 5 a.r.).

W związku z wejściem w życie ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin oraz ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin organ rentowy otrzymał informację z Instytutu Pamięi Narodowej z dnia 23 maja 2013 r. o przebiegu służby ubezpieczonego w organach bezpieczeństwa państwa, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów, sporządzoną na podstawie posiadanych przez IPN akt osobowych. Wynikało z niej, że odwołujący się w okresie od dnia 1 marca 1987 r. do dnia 30 lipca 1990 r. pełnił służbę w organach bezpieczeństwa państwa, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów (k. 8 a.r.).

Z uwagi na powyższe Dyrektor Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w W. decyzją z dnia 9 lipca 2013 r. dokonał ponownego ustalenia wysokości emerytury policyjnej J. N.. Emerytura od 1 sierpnia 2013 r. wynosiła 68,47% podstawy wymiaru i stanowiła kwotę 2565,24 zł.(brutto). Emeryturę podwyższono o 15% podstawy wymiaru z tytułu inwalidztwa pozostającego w związku ze służbą (decyzja k. 10 a.r.).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów znajdujących się w aktach sprawy, w aktach rentowych i w aktach osobowych nadesłanych przez IPN. W ocenie Sądu Okręgowego treść dokumentów nie budzi wątpliwości, nie były one także kwestionowane przez żadną ze stron co do czasookresu przebiegu służby wnioskodawcy w poszczególnych jednostkach.

Sąd Okręgowy, w oparciu o poczynione ustalenia wskazał, że z dniem 16 marca 2009 r. weszła w życie ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin oraz ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. Nr 24, poz. 145), która wprowadziła do ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. Nr 8, poz. 67 ze zm.) przepis art. 15 b, określający zasady obliczania wysokości emerytury dla osób, które pozostawały w służbie przed 2 stycznia 1999 r. i pełniły służbę w charakterze funkcjonariusza w organach bezpieczeństwa państwa, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. Nr 63, poz. 425 ze zm.).

Zgodnie z powołanym wyżej art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 18 października 2006 r., organami bezpieczeństwa państwa w rozumieniu ustawy są:

1. Resort Bezpieczeństwa Publicznego Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego,
2. Ministerstwo Bezpieczeństwa Publicznego,
3. Komitet do spraw Bezpieczeństwa Publicznego,
4. Jednostki organizacyjne podległe organom, o których mowa w pkt 1-3, a w szczególności jednostki Milicji Obywatelskiej w okresie do dnia 14 grudnia 1954r.,

5. Instytucje centralne Służby Bezpieczeństwa Ministerstwa Spraw Wewnętrznych oraz podległe im jednostki terenowe w wojewódzkich, powiatowych i równorzędnych komendach Milicji Obywatelskiej oraz wojewódzkich, rejonowych i równorzędnych urzędach spraw wewnętrznych,
6. Akademia spraw Wewnętrznych,
7. Zwiad Wojsk Ochrony Pogranicza,
8. Zarząd Główny Służby wewnętrznej jednostek wojskowych Ministerstwa spraw Wewnętrznych oraz podległe mu komórki,
9. Informacja Wojskowa,
10. Wojskowa Służba Wewnętrzna,
11. Zarząd II Sztabu Generalnego Wojska Polskiego,
12. Inne służby Sił Zbrojnych prowadzące działania operacyjno-rozpoznawcze lub dochodzeniowo-śledcze, w tym w rodzajach broni oraz w okręgach wojskowych.

Zgodnie z art. 2 ust. 3, jednostkami Służby Bezpieczeństwa, w rozumieniu ustawy, są te jednostki Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, które z mocy prawa podlegały rozwiązaniu w chwili zorganizowania Urzędu Ochrony Państwa, oraz te jednostki, które były ich poprzedniczkami. W myśl § 14 ust. 1 pkt. 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 18.10.2004r w sprawie trybu postępowania i właściwości organu w zakresie zaopatrzenia emerytalnego funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu i Państwowej Straży Pożarnej oraz ich rodzin (Dz.U. Nr 239, poz. 2404), środkiem dowodowym potwierdzającym datę i podstawę zwolnienia ze służby oraz okres służby jest zaświadczenie o przebiegu służby, sporządzone na podstawie akt osobowych funkcjonariusza, wystawione przez właściwe organy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu lub Państwowej Straży Pożarnej. Z kolei art. 13 a ust. 1 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji (...) stanowi, że na wniosek organu emerytalnego właściwego według niniejszej ustawy, Instytut Pamięci Narodowej - Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu sporządza na podstawie posiadanych akt osobowych i w terminie 4 miesięcy od dnia otrzymania wniosku, przekazuje organowi emerytalnemu informację o przebiegu służby wskazanych funkcjonariuszy w organach bezpieczeństwa państwa, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów. Zgodnie z art. 13a ust. 5, informacja powyższa jest równoważna z zaświadczeniem o przebiegu służby sporządzanym na podstawie akt osobowych przez właściwe organy służb, o których mowa w art. 12.

Sąd Okręgowy stwierdził, że zgodnie z brzmieniem art. 15b ust. 1 powołanej wyżej ustawy, w przypadku osoby, która pełniła służbę w organach bezpieczeństwa państwa, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów i która pozostawała w służbie przed dniem 2 stycznia 1999 r., emerytura wynosi:

- 1) 0,7 % podstawy wymiaru - za każdy rok służby w organach bezpieczeństwa państwa w latach 1944-1990;
- 2) 2,6 % podstawy wymiaru - za każdy rok służby lub okresów równorzędnych ze służbą, o których mowa w art. 13 ust. 1 pkt 1, 1a oraz pkt 2-4.

Z kolei art. 15b ust. 2 stanowi, że przepisy art. 14 i 15 stosuje się odpowiednio.

Stosownie do treści art. 15 ust. 3, do okresów, o których mowa w art. 13 ust. 1, na żądanie wnioskodawcy, mogą być doliczone w pełnym wymiarze okresy służby w latach 1944-1990 w organach bezpieczeństwa państwa, jeżeli

funkcjonariusz udowodni, że przed rokiem 1990, bez wiedzy przełożonych, podjął współpracę i czynnie wspierał osoby lub organizacje działające na rzecz niepodległości Państwa Polskiego.

Kwestia zgodności przepisów art. 15 b ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych, a także art. 15 b ust. 1 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy była badana przez Trybunał Konstytucyjny pod kątem ich zgodności z ustawą zasadniczą.

Trybunał Konstytucyjny w pkt. 4 wyroku z dnia 24 lutego 2010r. (K 6/09) uznał, iż art. 15 b ust. 1 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. Nr. 8, poz. 67 ze zm.) jest zgodny z art. 2, art. 10, art. 30, art. 32 i art. 67 ust. 1 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji oraz nie jest niezgodny z art. 42 Konstytucji. W uzasadnieniu wyroku Trybunał Konstytucyjny podkreślił, iż z konstytucyjnej zasady zaufania do państwa i stanowionego przez niego prawa nie wynika w żaden sposób, że każdy, bez względu na cechujące go właściwości, może zakładać, że unormowanie jego praw socjalnych nie ulegnie nigdy w przyszłości zmianie na jego niekorzyść. Jego zdaniem ustawodawca był upoważniony mimo upływu 19 lat od zmiany ustrojowej do wprowadzenia regulacji obniżających w racjonalnie miarkowany sposób świadczenia emerytalnego za okres służby w organach bezpieczeństwa publicznego, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów.

Przepis art. 15b ust. 1 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (...) jest przepisem szczególnym w porównaniu do art. 15 w/w ustawy, zmienia zasady liczenia emerytury policyjnej dla określonej grupy osób, określając odrębną zasadę liczenia wysokości emerytury dla takich funkcjonariuszy, którzy pełnili służbę w organach bezpieczeństwa państwa. Art. 15 ust.1 dotyczy funkcjonariusza, który pozostawał w służbie przed 2 stycznia 1999r i który nie pełnił służby w organach bezpieczeństwa państwa, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów. Należy zwrócić uwagę, że art. 15 ust. 2 mówi o odpowiednim stosowaniu przepisów art. 14 i 15. Oznacza to, że mogą być one stosowane z uwzględnieniem odmienności, jakie wprowadza przepis szczególny art. 15 b ust. 1 ustawy. Odpowiednie stosowanie art. 14 i 15 dotyczy np.: doliczania do wysługi emerytalnej okresów przypadających po zwolnieniu ze służby, uwzględniania okresów składkowych i nieskładkowych poprzedzających służbę, zwiększania świadczenia z uwagi na istnienie inwalidztwa pozostającego w związku ze służbą itd.

Celem ustawodawcy było zmniejszenie świadczeń emerytalnych funkcjonariuszy pełniących służbę w organach bezpieczeństwa państwa za każdy rok służby w tych organach. W obowiązujących przepisach brak jest regulacji, iż ograniczenie wysokości świadczenia należy stosować tylko do lat służby w organach bezpieczeństwa państwa ponad 15 – letni okres służby takiego funkcjonariusza.

Sąd I instancji zaakcentował, że kwestie interpretacyjne art. 15 b rozstrzygnięte zostały przez Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 3 marca 2011 roku (II UZP 2/11), w której Sąd Najwyższy stwierdził, iż „za każdy rok pełnienia służby w latach 1944-1990 w organach bezpieczeństwa państwa, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów (...), emerytura wynosi 0,7% podstawy jej wymiaru (art. 15b ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 18 lutego 1994r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin -jednolity tekst: Dz. U. z 2004 r. Nr 8, poz. 67 ze zm.), co oznacza, że wysokość emerytury wyliczanej wyłącznie za okresy pełnienia takiej służby może być niższa od 40% podstawy wymiaru tego świadczenia.”

W ocenie Sądu Okręgowego skarżący nie kwestionował faktu pełnienia służby we wskazanych jednostkach i podnosił jedynie, że nie wykonywał czynności operacyjnych na rzecz SB. Ustawodawca nie przewidział różnicowania wysokości emerytury policyjnej w zależności od stanowiska i Wydziału, jakie dany funkcjonariusz organów bezpieczeństwa zajmował w czasie służby. Zgodnie natomiast ze strukturą organizacyjną Służby Bezpieczeństwa na poziomie centralnym istniały departamenty i biura MSW. Ich zadania w terenie realizowały odpowiednie wydziały (i inne jednostki) ulokowane w Komendach Wojewódzkich MO. W dniu 1 sierpnia 1983 r. Komendy przemianowano na Wojewódzkie Urzędy Spraw Wewnętrznych. Na niższym szczeblu, w Komendach Powiatowych i Miejskich MO funkcjonowały Referaty ds. SB (z grupami operacyjnymi, paszportów i dowodów osobistych, rejestracji cudzoziemców, (...), W). Po reformie administracyjnej z 1975 r. powiatowe jednostki MO/SB zostały zlikwidowane. Struktura terenowa została jednak po kilku latach odtworzona. W styczniu 1983 r. powołano K. Rejonowe MO, w sierpniu przemianowano je na Rejonowe Urzędy Spraw Wewnętrznych (funkcjonowały w nich pionery: II-VI i paszportów, w zależności od liczby etatów jako: grupy, referaty, sekcje lub wydziały). W ocenie Sądu Okręgowego nie budziło wątpliwości, że pion łączności wchodził w skład struktury SB od 1984 r. i składał się z Zarządu Łączności w MSW oraz Wydziałów Łączności w KW (...). Służbę w Zarządzie Łączności Ministerstwa Spraw Wewnętrznych (jak i w terenowych komórkach tego pionu) w okresie od 1 stycznia 1984 r. do 31 lipca 1990 r. traktuje się jako służbę w organach bezpieczeństwa państwa w myśl art. 2 ust. 1 pkt 5 oraz art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944 - 1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. z 2007 r. Nr 63, poz. 425, ze zm.). Zarząd Łączności MSW został wymieniony w Zarządzeniu Nr 043/90 Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 10 maja 1990 r. w sprawie zaprzestania działalności Służby Bezpieczeństwa. Natomiast Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 16 lipca 1990 r. w sprawie nadania statutu organizacyjnego Ministerstwu Spraw Wewnętrznych (Dz. U. z 1990 r. Nr 49, poz. 288), nie wymienia Zarządu Łączności MSW w nowo utworzonych strukturach Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, co jednoznacznie wskazuje na likwidację tego pionu Służby Bezpieczeństwa w „chwili zorganizowania Urzędu Ochrony Państwa” (art. 2 ust. 3 ustawy lustracyjnej). Zarząd Łączności MSW (wraz ze swoimi odpowiednikami terenowymi) został zaliczony w skład Służby Zabezpieczenia Operacyjnego, czyli de facto Służby Bezpieczeństwa dopiero na mocy Zarządzenia nr 098/83 Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 30 grudnia 1983 r. w sprawie zakresu działania członków Kierownictwa Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, dlatego też okres służby przed 1 stycznia 1984 r. nie jest traktowany jako służba w organach bezpieczeństwa państwa w rozumieniu art. 2 ustawy o ujawnianiu informacji (...). Ponadto z Notatki z dnia 25 czerwca 1984 r. dotyczącej propozycji podziału jednostek organizacyjnych Ministerstwa Spraw Wewnętrznych na jednostki Służby Bezpieczeństwa i Milicji Obywatelskiej opracowanej w Biurze Organizacyjno – Prawnym MSW, wynika, że w grudniu 1983 r. nastąpiło włączenie pionu łączności w struktury SB. Z uwagi na nieodnalezienie w zasobie archiwalnym IPN przepisów wprowadzających niniejsze ustalenia w życie, należy przyjąć w przypadku Zarządu Łączności jako datę początkową kwalifikowania tej jednostki organizacyjnej jako organu bezpieczeństwa państwa w rozumieniu art. 2 w/w ustawy z 18 października 2006 r. (...) dzień 1 stycznia 1984 r. Zatem jednostkę, w której pełnił służbę odwołujący się w okresie od 1 marca 1987 r. do 30 lipca 1990 r., należy zaliczyć do organów bezpieczeństwa zgodnie z art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r.

Z tych względów Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. odwołanie oddalił, zasądając równocześnie od odwołującego się kwotę 120 zł na rzecz organu emerytalnego, tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. w zw. z § 11 ust. 2 i § 2 ust 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. Nr 163, poz. 1349 ze zm.).

Apelację od wyroku Sądu Okręgowego złożył J. N..

Zarzucił on rozstrzygnięciu Sądu I instancji naruszenie przepisów prawa materialnego, przez błędną wykładnię art. 2 ust. 1 pkt 5 oraz art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. Nr 63, poz. 425 ze zm.) przy zakwalifikowaniu Wydziału Łączności WUSW w N. będącego organem Milicji Obywatelskiej, do organów bezpieczeństwa państwa w okresie od 1 stycznia 1983r. do 31 lipca 1990r, z naruszeniem art. 87 ust. 1 i 93

Konstytucji, jak i sprzecznie z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 11 maja 2007r. (w sprawie K 02/07). Skarżący podniósł, że Sąd Okręgowy wadliwie ustalił stan faktyczny i prawny, zaliczając mu służbę w MO w okresie wskazanym w zaskarżonej decyzji, jako służbę w organach bezpieczeństwa państwa. Powołał się ponadto na naruszenie przepisów prawa polegające na niewłaściwym zastosowaniu ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. Nr. 8, poz. 67 ze zm.) polegające na pominięciu przepisu art. 15 ust. 1 pkt. 1 i zastosowanie art. 15b ust. 1 pkt.1 w odniesieniu do okresu między 1 stycznia 1983r. a 31 lipca 1990r. Wskazał, że Sąd Okręgowy popełnił liczne błędy, pomijając przepisy resortowe MSW, w ustaleniach faktycznych. Na tej podstawie apelujący domagał się zmiany wyroku polegającej na ponownym ustaleniu emerytury i przywróceniu stanu sprzed 9 lipca 2013r, ewentualnie uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania. Wnosił ponadto o dopuszczenie dowodu, w postaci uzasadnienia wyroku Sądu Apelacyjnego w (...), z dnia 30 kwietnia 2014r. (sygn. akt III AUa 1856/13) i domagał się ustalenia, czy służąc w organach MO w okresie od 1 marca 1987r. do 31 lipca 1990r. pełnił służbę w organach bezpieczeństwa państwa, w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt. 5 i art. 2 ust. 3 ustawy lustracyjnej. W uzasadnieniu apelacji skarżący podał, że IPN Delegatura w K. wystawił informację o przebiegu służby niezgodnie ze stanem faktycznym i w oderwaniu od jego akt osobowych, co skutkowało niesłusznym zaliczeniem okresu od 1 marca 1987r. do 31 lipca 1990r. do służby w organach bezpieczeństwa państwa. Wydział Łączności w N. był tymczasem-według skarżącego- w strukturze organów MO. W ocenie apelującego, wykładnia art. 2 ust. 1 pkt 5 ustawy o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów (...) dokonana przez Sąd Okręgowy była nieprawidłowa, a oparcie jej wyłącznie na treści pisma gen. Bryg. K. S. z dnia 2 stycznia 1984r. jak i na notatce Biura Organizacyjno - (...) z dnia 25 czerwca 1984r. narusza dotychczasowy kierunek przyjęty w judykaturze, w szczególności w wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 11 maja 2007r, uchwale Sądu Najwyższego z dnia 20 czerwca 2000r w sprawie II UZP 10/11, jak i w Postanowieniu z dnia 9 grudnia 2011r. Skarżący powołał się na brak związania sądu powszechnego informacją o przebiegu służby i wywiódł, że użycie tajnych dokumentów do zinterpretowania przepisów ustawy lustracyjnej było nieprawidłowe. W jego ocenie nadzór Wydziałów Łączności, sprawowany przez zastępcę szefa (...) d.s. SB nie świadczył o podległości tych wydziałów instytucji centralnej SB. Sąd Okręgowy nie określił, jakiej instytucji centralnej podlegać miały Wydziały Łączności jako organy MO, wobec czego wykładnia zastosowana przez ten sąd jest nieprecyzyjna i nielogiczna, bowiem Wydział Łączności w N. w okresie od 2 stycznia 1984r. do 31 lipca 1990r. był organem Milicji Obywatelskiej, nie mógł więc wejść do struktury SB. Rozstrzygnięcie Sądu Okręgowego, w ocenie skarżącego, zostało oparte na ocenach historycznych, a nie prawnych, bowiem przekonanie Sądu, iż organami bezpieczeństwa państwa były nie tylko te jednostki, które wchodziły w skład struktury Służby Bezpieczeństwa, lecz również te, które im podlegały, a wchodziły w skład Milicji Obywatelskiej, nie znajduje uzasadnienia w treści art. 2 ust. 1 pkt. 5 ustawy lustracyjnej. Z powyższych względów, w ocenie skarżącego, niezasadne było przeliczenie świadczenia w odniesieniu do spornego okresu w oparciu o wskaźnik 0,7 % podstawy wymiaru. Dodatkowo skarżący wskazał, że art. 13 ust. 1 pkt. a tzw. ustawy zaopatrzeniowej, dodany ustawą z dnia 13 lutego 2009r. mówi, że służba funkcjonariusza Milicji Obywatelskiej po 1956r. powinna być traktowana na równi ze służbą w Policji, co również nie zostało uwzględnione w orzeczeniu Sądu I instancji.

W odpowiedzi na apelację organ emerytalny – Dyrektor Zakładu Emerytalno-Rentowego wnosił o jej oddalenie i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego od odwołującego się.

W uzasadnieniu swego stanowiska organ emerytalny wskazał, że Sąd Okręgowy dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych i prawidłowej wykładni przepisów prawa, w szczególności art. 15b ust. 1 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. Nr 8, poz. 67 ze zm.).

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje;

Apelacja jest niezasadna. Sąd Apelacyjny podziela w całości ustalenia Sądu I instancji, co do okresu służby J. N. w organach bezpieczeństwa państwa, w rozumieniu art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. Nr. 63 poz. 425 ze zm). Ustalenie powyższe jest kluczowe, z punktu widzenia zarzutów apelacyjnych i wbrew twierdzeniom skarżącego nie mogło zostać poczynione w oderwaniu od faktów historycznych, znanych z urzędu sądom obu instancji, nadto jest ono zgodne z treścią akt osobowych (...)

Z akt osobowych odwołującego się wynika wprost, że w okresie od 1 marca 1987r. do 30 lipca 1990r. pełnił on służbę w Wojewódzkim Urzędzie Spraw Wewnętrznych w N., w (...)w Wydziale Łączności. Jako technik (...)przewodowej pracował przy utrzymaniu w ciągłej sprawności technicznej wszystkich systemów i urządzeń łączności eksploatowanych przez (...) w N.. Z uwagi na wyjątkowe zaangażowanie miał po przejściu szkolenia specjalizować się w teletransmisji telefonicznej i telegraficznej (k. 47-49 a.s.). Tak więc pełnienie służby w miejscu i czasie wskazanym w zaświadczeniu IPN co do zasady nie było sporne, natomiast apelujący kwestionuje zasadność zaliczenia tej jednostki do organów bezpieczeństwa. Argumentacja skarżącego, w przedmiocie braku podstaw do zaliczenia wskazanego wyżej okresu jako służby w organach bezpieczeństwa państwa jest gołosłowna. Sąd Apelacyjny w Warszawie wielokrotnie wypowiadał się w przedmiocie zasadności zaliczenia pionu łączności do organów bezpieczeństwa, w rozumieniu cytowanych wyżej przepisów ustawy z dnia 18 października 2006r. o ujawnianiu informacji (...) m.in. w sprawie o sygn. III AUa 1431/12, stwierdzając, iż zaliczenie Zarządu Łączności do SB potwierdzają: Uchwała Rady Ministrów Nr 144 z dn. 21.10.1983r. w sprawie nadania statusu organizacyjnego Ministerstwu Spraw Wewnętrznych, na mocy której Zarząd Łączności i podległe ogniwa terenowe weszły w skład Służby Zabezpieczenia Operacyjnego kierowanej przez gen. K. S. (2) i gen. S. S., decyzja Ministra Spraw Wewnętrznych z dn. 9 grudnia 1983r, z której wynika, że doszło do podporządkowania funkcjonariuszy pionu łączności (...) i (...) zastępcom szefów ds. SB oraz Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z 10 maja 1990 r. nr 043/90 w sprawie zaprzestania działalności Służby Bezpieczeństwa, gdzie w § 6 ust. I wymieniony został Zarząd Łączności i jego ogniwa terenowe a także Decyzja Nr (...) Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 6 kwietnia 1989r., do której załącznik stanowi dokument zatytułowany „Kryteria określające rodzaje i liczby stanowisk w niektórych komórkach organizacyjnych(...) ((...)) i (...). W powyższym normatywie, w którym wymienione zostały komórki zarówno pionu MO, jak i pionu bezpieczeństwa, Wydział Łączności został jednoznacznie przypisany do struktury Służby Bezpieczeństwa. Opinię pionu lustracyjnego IPN w sprawie przynależności Zarządu Łączności i jego ogniw terenowych do organów bezpieczeństwa państwa, podzielił Sąd Okręgowy w Kielcach - III Wydział Karny w orzeczeniu z dnia 3.06.2011 r., w sprawie o sygnaturze akt III K 59/11, gdzie w uzasadnieniu wymieniono szereg dokumentów po b. Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i jego jednostkach terenowych, stanowiących dowody w powyższej sprawie. Podporządkowanie Wydziału Łączności do bezpośredniego nadzoru zastępcy szefa Wojewódzkiego Urzędu Spraw Wewnętrznych d.s. Służby Bezpieczeństwa wynika wprost z pisma gen. bryg. K. S., kierowanego do szefów Wojewódzkich Urzędów Spraw Wewnętrznych (załączniki do pisma nadesłanego przez IPN w sprawie III AUa 1431/12 oraz w sprawie III AUa 1856/13-kserokopie w niniejszych aktach). W dniu 24 czerwca Dyrektor Gabinetu Ministra Spraw Wewnętrznych otrzymał notatkę w sprawie propozycji podziału jednostek organizacyjnych na jednostki SB i MO, w której stwierdzono, że mimo podporządkowania Zarządu Łączności Szefowi Służby Zabezpieczenia Operacyjnego, a tym samym zaliczenia jednostek Zarządu Łączności stricte do organów służby bezpieczeństwa „ formalno-prawnie dalej pełnią w nich służbę funkcjonariusze MO”. We wskazanym dokumencie wyartykułowano wprost fakt „nakładania się obszarów działania i wzajemnych powiązań jednostek SB i MO”, proponując ostateczne uregulowanie tego podziału, poprzez zaliczenie do SB Zarządu Łączności. Oddanie do dyspozycji SB wyznaczonych departamentów i wydziałów odbywało się w oparciu o niejawne akty prawne niższego rzędu, co jednak ma tylko ten skutek, że rozstrzygnięcie, czy dana jednostka Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i podległe jej jednostki terenowe były organami bezpieczeństwa państwa, w rozumieniu przepisów ustawy o ujawnianiu informacji (...) zależy od tego, czy odpowiada ona legalnej definicji organu bezpieczeństwa państwa, zawartej w art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów (...). Nie jest więc tak, jak twierdzi apelujący, że Sąd dokonał interpretacji przepisów ustawy na podstawie tajnych dokumentów, natomiast korzystanie z dorobku archiwalnego IPN (w tym przypadku-załączniki do sprawy III

AUa 1856/13) umożliwiło sądom w Polsce prawidłową ocenę faktów, związanych z funkcjonowaniem struktur aparatu bezpieczeństwa. Fakty te, w ujęciu historycznym, w orzecznictwie przytaczane były wielokrotnie i dotyczyły struktur aparatu bezpieczeństwa w latach 1981-1990, na które to struktury składały się:

- Służba Wywiadu i Kontrwywiadu (składała się z pionów: I, II, A, (...), paszportów);
- Służba Bezpieczeństwa Wewnętrznego (składała się z pionów: III, IV, V, VI, studiów, ochrony przemysłu, a po przekształceniach od dnia 1 września 1989r. z pionów: ochrony konstytucyjnego porządku państwa, ochrony gospodarki, studiów i analiz);
- Służba Zabezpieczenia Operacyjnego (składała się z pionów: B, C, T, W oraz Łączności).

Zarząd Łączności organizował i zapewniał właściwe funkcjonowanie systemów łączności przewodowej i radiowej dla potrzeb rządu i administracji państwowej oraz dla służb resortu spraw wewnętrznych.

Zarząd Łączności po 28 listopada 1956r. został wyłączony z organów bezpieczeństwa. Jednakże w 1983r. z racji wykonywania zadań zbliżonych do Biura A, funkcjonariuszy pionu łączności wojewódzkich i rejonowych urzędów spraw wewnętrznych podporządkowano zastępcom szefów do spraw SB we właściwych urzędach spraw wewnętrznych na mocy decyzji Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 8 grudnia 1983r („Dekodowanie struktury organów bezpieczeństwa państwa 1956-1990” red. Adrian Jusupović i Rafał Leśkiewicz Biuro Udostępniania i Archiwizacji Dokumentów IPN-Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, Warszawa 1 czerwca 2012r.) Znalazło to odzwierciedlenie w Zarządzeniu nr 098/83 Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 30 grudnia 1983r. w sprawie zakresu działania członków Kierownictwa Ministra Spraw Wewnętrznych oraz późniejszych, cytowanych wyżej na gruncie niniejszej sprawy.

W tej sytuacji twierdzenia odwołującego się, iż pełnił służbę wyłącznie w MO, okazały się gołosłowne, sprzeczne z faktami historycznymi i z materiałem dowodowym. Wywody Sądu I instancji, co do konieczności ponownego ustalenia emerytury policyjnej dla odwołującego się w oparciu o przelicznik 0,7 % podstawy wymiaru za każdy rok służby, w pełni znajdują uzasadnienie w art. 15 b ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 18 lutego 1994r. o zaopatrzeniu emerytalnym (...) i Sąd Apelacyjny w całości je aprobuje, podobnie jak zaprezentowany przez Sąd Okręgowy sposób interpretacji art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. Nr. 63 poz. 425 ze zm) choć interpretacja ta wymaga uściślenia przez wskazanie pkt. 5 cytowanego przepisu, w świetle którego organami służby bezpieczeństwa są „instytucje centralne Służby Bezpieczeństwa Ministerstwa Spraw Wewnętrznych oraz podległe im jednostki terenowe w wojewódzkich, powiatowych i równorzędnych komendach milicji obywatelskiej oraz wojewódzkich, rejonowych i równorzędnych urzędach spraw wewnętrznych”. Odnosząc się natomiast do zarzutu apelacyjnego, polegającego na naruszeniu Konstytucji RP, w szczególności art. 87 i 93 Konstytucji na gruncie przytoczonego w treści apelacji orzeczenia (Wyrok TK z dnia 11 maja 2007r. K/07) wskazać należy, że art. 87 Konstytucji stanowi w ust. 1, iż „źródłami powszechnie obowiązującego prawa Rzeczypospolitej Polskiej są: Konstytucja, ustawy, ratyfikowane umowy międzynarodowe oraz rozporządzenia., natomiast w ust. 2 przepis ten mówi, że źródłami powszechnie obowiązującego prawa Rzeczypospolitej Polskiej są na obszarze działania organów, które je ustanowiły, akty prawa miejscowego. Z kolei art. 93 Konstytucji stwierdza w ust. 1, że uchwały Rady Ministrów oraz zarządzenia Prezesa Rady Ministrów i ministrów mają charakter wewnętrzny i obowiązują tylko jednostki organizacyjnie podległe organowi wydającemu te akt. Zgodnie z ust. 2 tego przepisu, zarządzenia są wydawane tylko na podstawie ustawy. Nie mogą one stanowić podstawy decyzji wobec obywateli, osób prawnych oraz innych podmiotów. Z kolei w myśl ust. 3, uchwały i zarządzenia podlegają kontroli co do ich zgodności z powszechnie obowiązującym prawem. W ocenie Sądu Apelacyjnego, należy zgodzić się z poglądem, że tajne akty normatywne nie mogą mieć waloru obowiązującego prawa, jak i ze stwierdzeniem, że treść tajnych instrukcji aparatu bezpieczeństwa nie może służyć definiowaniu pojęć ustawowych. W analizowanej sprawie jednakże sytuacja taka nie ma miejsca. Sąd Okręgowy dokonał interpretacji pojęcia organów bezpieczeństwa państwa w sposób dosłowny, z uwzględnieniem literalnego brzmienia przepisu art. 2 ust. 5 ustawy z dnia 18 października 2006r i taka interpretacja zasługuje na aprobatę.

W ocenie Sądu Apelacyjnego, skoro prawidłowe było ustalenie, co do służby odwołującego się w okresie spornym w organach bezpieczeństwa państwa, zasadnie zastosowano normę z art. 15b ustawy zaopatrzeniowej, jako normę szczególną zamiast wskazanej przez apelującego normy z art. 15 ust. 1 tejże ustawy. Przytoczona natomiast w apelacji norma z art. 13 ust. 1 pkt.1a stanowiąca, że „jako równorzędne ze służbą w Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służbie Kontrwywiadu Wojskowego, Służbie Wywiadu Wojskowego, Centralnym Biurze Antykorupcyjnym, Straży Granicznej, Biurze Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i w Służbie Więziennej traktuje się: (...) okresy służby w charakterze funkcjonariusza Policji państwowej, Milicji Obywatelskiej, z wyjątkiem służby określonej w ust. 2(...)” nie znajdzie zastosowania w niniejszej sprawie, bowiem zakres jej nie dotyczy szczegółowego sposobu wyliczenia emerytury funkcjonariusza, a jedynie zaliczania poszczególnych okresów do stażu. Z powyższych względów również ten zarzut apelacyjny okazał się niezasadny.

Ponadto złożone do akt przez skarżącego orzeczenia, zapadłe w odniesieniu do innych spraw, nie są wiążące w niniejszej sprawie, a zarzuty na nich oparte nie zostały sprecyzowane.

Uznając tym samym apelację za bezzasadną na podstawie art. 385 k.p.c. Sąd Apelacyjny orzekł jak w wyroku.

O kosztach postępowania odwoławczego przed Sądem Apelacyjnym Sąd ten orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. , stosownie do wniosku organu rentowego, zasady odpowiedzialności za wynik procesu i stawek minimalnych przewidzianych w § 12 ust. 1 pkt. 2 i ust. 2 pkt. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. 2013.490 j.t.).

Sędziowie Przewodniczący

(...)

(...)